

doprinesu općim naporima za razvoj demokratskih i samoupravnih odnosa u našem društvu, pa je u ovom trenutku i pao izbor na ovakvu temu, jer je trebalo kroz zajednički dogovor da se pomogne društvenim tendencama u vezi sa pravnim regulisanjem materije koja se odnosi na unapređenje zaštite, a za koju su konzervatori životno zainteresovani.

U radnom djelu Kongresa održani su sljedeći referati - Vladimir Brguljan: Ustav i zaštita spomenika kulture; Jovan Sekulić: Polazne osnove za usklađivanje republičkih i pokrajinskih zakona o zaštiti spomenika kulture; dr Dušan Čolić i Branibor Fabijanić: Ustav i zaštita prirode i dr Feodor Kiselički: Polazne osnove za usklađivanje republičkih i pokrajinskih zakona o zaštiti prirode.

Iz referata, koreferata i većeg broja onih konzervatora koji su se pojavili za govornicom izraženo je zadovoljstvo što je materija o zaštiti spomenika kulture, prirode i životne sredine našla svoje mjesto u Nacrtu ustava SFRJ kao i u nacrtima republičkih i pokrajinskih ustava. I upravo ustavne odredbe, bez obzira što još nisu usvojene, daju izvanredne okvire da se u novim zakonima o spomenicima kulture i prirode ova materija reguliše na širim i potpunijim osnovama nego što je to ranije bio slučaj. Posebno je naglašena potreba društvenog dogovaranja oko sistema organizacije službi zaštite te koordinacije i suradnje stručnjaka za zaštitu i institucija međusobno, kao i institucija sa kojima se ove službe prepliću.

Na kraju Kongresa usvojene su teze u kojim je pored ostalog predložena tješnja međurepublička saradnja, sinhronizacija akcija i razmjena iskustava.

Po završetku savjetovanja održana je IX redovna skupština Društva konzervatora Jugoslavije. Osnovana je nova institucija - Savez konzervatorskih društava Jugoslavije.

Učesnike kongresa i savjetovanja po njegovom završetku primio predsjednik Skupštine SR BiH drug Hamdija Pozderac.

M. Kreševljaković

PROBLEMI ZAŠTITE ČOVJEKOVE SREDINE

Odbor za naučna istraživanja, razvoj i modernizaciju u Rijeci, odnosno Pododbor za zaštitu čovjekove okoline štampao je svoju internu publikaciju pod gornjim naslovom. Publicirano je 12 priloga od 16 autora. Teme su vezane za specifičnu problematiku zaštite prirode i okolice u kojoj živi čovjek u gradu Rijeci. U aktivnosti Pododbora intenzivno su uklopljeni Prirodoslovni muzej sa nekoliko priloga u publikaciji od dr Crnkovića i Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture sa prilogom Beate Gottardi.

Od posebnog su interesa prilozi - Kolizija u namjeni prostora (Bagić - Bonetti), - Priroda i njezina zaštita (dr Crnković), - Zaštita mora (dr Crnković), - Ugroženost spomenika (Gottardi), - Humanizacija prostora (Z.Šila), - Opći osvrt (dr Crnković).

Završni prilog je Rezolucija Sabora SRH o zaštiti čovjekove sredine (NN 27/72 od 1.VII 72) koja je donešena u cijelosti.

Upozoravamo na ovu internu publikaciju koja je od interesa za sve muzeje i kolege a naročito zavode za zaštitu spomenika kulture i zaštitu prirode u svim našim republikama. Ukupni tiraž je samo 400 primjeraka. Zainteresirani mogu se obratiti direktno Skupštini općine, 51000 Rijeka ili na Prirodoslovni muzej, 51000 Rijeka, Vl. Nazora 3.

B.

MEĐUNARODNI CENTAR ZA KONZERVACIJU KULTURNE BAŠTINE

Niz značajnih institutski opremljenih centara i radionica za konzervaciju i restauraciju umjetnina, antikviteta, arheoloških spomenika, pokretnih i nepokretnih spomenika kulture posljednjih decenija znatno su unaprijedili dosadašnja iskustva i znanja na tim zadacima. Kako su ovo vanredno odgovorni i često odsudni zahvati za život i egzistenciju kapitalnih spomenika kulture to i cijela svjetska kulturna zajednica ne može ostati nezainteresirana za rad i djelovanje ovih centara.

Da bi se aktivnost i rad na konzervaciji i restauraciji kulturno-historijskih i umjetničkih spomenika usmjerio na najviši stručni i naučni rad, na valorizaciju dosadašnjih rezultata rada i svim postojećim zavodima i radionicama osnovao je UNESCO 1959 godine u Rimu "Međunarodni studijski centar za očuvanje i restauraciju kulturnih dobara". Ovom centru kao međunarodnom institutu u okviru djelatnosti UNESCO-a pridružilo se preko 50 zemalja kao aktivni članovi i korisnici.

Intenzivna studijska aktivnost na tematskoj obradi konzervatorske problematike u nizu zemalja - uključujući ovamo i Restauratorski zavod Hrvatske u Zagrebu - iniciralo je potrebu za stalnom i organiziranim izmjenom iskustava, zapažanja i rezultata rada. Ovo je bio i neposredni povod da je u jesen prošle godine zajedničkom inicijativom ICOM-a, Međunarodnog restauratorskog centra u Rimu i Međunarodnog instituta za konzervaciju IIC i niza restauratorskih zavoda koji su u svijetu stekli međunarodnu afirmaciju kao vrhunski stručni centri za specifičnu konzervatorsku i restauratorsku problematiku - predložen zajednički Statut koji bi povezao u prvom redu ova tri međunarodna studijska stručna foruma u organiziranu međusobnu stručnu i naučnu suradnju.